

ETNOkreatywni

Projekt pokaże wielość zjawisk składających się na łódzki folklor, czy właściwie folklor (a także folkloryzmy i folkloryzacje), poczynając od tych historycznych, związanych z przemysłową i wielokulturową tradycją miasta, a skończywszy na współczesnych, budujących złożoną tożsamość jego mieszkańców. Projekt zakłada zorganizowanie cyklu warsztatów kreatywnych zorientowanych wokół zagadnienia „łódzkości” oraz jej zróżnicowanych konotacji.

Etnograficzne regiony Polski nie są oddzielonymi grubym murem plamami na mapie, ale przenikającymi się, żywymi, aktywnie na siebie wpływającymi obszarami. Najłatwiej zaobserwować to zjawisko w miejscach położonych na pograniczu kilku takich obszarów. Spójrzmy na przykład na Łódź. Sytuacja komplikuje się jeszcze bardziej, gdy na podziały etnograficzne nałoży się, historycznie uwarunkowana, fuzję wieś-miasto oraz składające się na owo miasto, cztery grupy etniczne: polska, niemiecka, żydowska i rosyjska. Podziały (i towarzyszące im syntezy) można zresztą mnożyć: robotnicy i fabrykanci, Łódź kominów i Łódź poprzemysłowa, Łódź Rubinsteina i podwórkowych kapel, Łódź Widzewa i ŁKS-u. Projekt stawia sobie za cel przybliżenie różnorodności zjawisk składających się na szeroko pojęty folklor łódzki – jego elementy składowe, źródła, przemiany i konteksty występowania. Zawiera w sobie zarówno elementy związane z mniejszościami narodowymi przedwojennej Łodzi, jak też ze składającymi się na nią grupami zawodowymi, z dziedzictwem materialnym i niematerialnym miasta oraz współczesnymi przekształceniami wszystkich tych czynników. Projekt zakłada przeprowadzenie cyklu 5 warsztatów kreatywnych inspirowanych folklorem miejskim oraz poświęconych zagadnieniom „łódzkości”. Składające się na projekt warsztaty będą prowadzone w duchu interdyscyplinarnym, łączącym fotografię z architekturą, literaturoznawstwo z twórczym pisaniem, techniki rękodzielnicze z performatywnym wymiarem dzieła, kuchnię z etnografią. Warsztaty będą prowadzone przez artystów, rękodzielników, animatorów, którzy na co dzień zajmują się wytwarzaniem przedmiotów o charakterze artystycznym lub użytkowym. Znaczna część z nich to osoby związane z Łodzią, odnoszące się do tej tożsamości w swoich działaniach na rzecz miasta. W rezultacie podjętych działań, zwiększy się wiedza i świadomość mieszkańców na temat ich złożonych korzeni kulturowych. Projekt skonfrontuje Łódzian z ich niejednorodną miejską kulturą, a poprzez twórcze zajęcia dla grup, przyczyni się do integracji społeczności lokalnej. Efektem projektu będzie również wskazanie związków tożsamości miejskiej, łódzkiej z kulturą narodową, a także z kulturami mniejszości etnicznych. Tym samym projekt przyczyni się nie tylko do wzrostu samoświadomości mieszkańców Łodzi jako elementu szerszej etnicznej całości, ale też do promocji tak rozumianej tożsamości (jako łączność i odmienność zarazem) miasta w skali ogólnopolskiej. Będzie również propagował łódzkie dziedzictwo materialne i niematerialne w innych miastach i regionach Polski. Pozostałe rezultaty: wykształcenie umiejętności z zakresu rękodziela tradycyjnego i współczesnego zaznajomienie z twórczymi kontekstami towarzyszącymi etniczemu zróżnicowaniu miasta zdobycie wiedzy na temat funkcjonowania historycznie budujących miasto czterech kultur pobudzenie do refleksji nad historią i kulturą lokalną wprowadzenie pojęć z zakresu transformacji kultury pod wpływem czynników historycznych, geograficznych czy ekonomicznych zbudowanie wśród mieszkańców poczucia tożsamości w oparciu o różnorodność etniczną i środowiskową miasta promocja materialnego i niematerialnego dziedzictwa Łodzi integracja społeczności lokalnej poprzez wspólne działania artystyczne oraz wymianę myśli, doświadczeń i spojrzeń na miasto integracja twórców kultury (animatorów, artystów, społeczników) z jej odbiorcami zainicjowanie interdyscyplinarnej dyskusji na temat łódzkiej tożsamości wypracowanie w toku dyskusji dobrych praktyk służących pielęgnowaniu folkloru łódzkiego i jego innowacyjnego wykorzystania w działaniach kreatywnych i marketingowych promocja polskich artystów promocja alternatywnych modeli aktywności w czasie wolnym.

Na program działań składa się cykl 5. warsztatów kreatywnych:

4.08.2017 /piątek / godz. 18:00

Rękodzieło czterech kultur: kultura żydowska - wycinanka

prowadzenie Joanna Matyjasek

Według współczesnej wiedzy sztuka tworzenia wycinanek narodziła się w Chinach po wynalezieniu sposobu produkcji papieru ok. 200 r. Stamtąd rozprzestrzeniła się po całym świecie. Do dziś stanowi ważny element kultury wielu krajów. Co różni wycinankę żydowską od wycinanek innych narodów? Jakie pełniła funkcje? Jakie są typowe motywy przedstawiane na wycinankach żydowskich? Zapraszamy po garść ciekawostek i wiedzy praktycznej do Fabryki Sztuki w Łodzi.

Wycinanka żydowska zgodnie z legendą narodziła się w XIV wieku, kiedy to rabinowi Shem-Tov ben Itzhak ben Arduziel piszącemu traktat pt. "Wojna pióra z nożyczkami" w pewną wyjątkowo mroźną noc zamarzył atrament. Wtedy rabin nie mogąc pisać, zaczął wycinać litery. Wycinanka żydowska rozwijała się w społecznościach zarówno Żydów Sefardyjskich, Aszkenazyjskich jak i Orientalnych. Wśród Żydów europejskich była szczególnie popularna w XVIII i XIX wieku i służyła przede wszystkim do celów religijnych.

Warsztat poprowadzi Joanna Matyjasek, badaczka i twórca wycinanek żydowskich, która zafascynowana ich pięknem i wyjątkowym charakterem, swoją przygodę z tą sztuką rozpoczęła ucząc się u Moniki Krajewskiej, znanej artystki żydowskiej, twórczyni wycinanek żydowskich.

INFORMACJE

warsztat dla dorosłych, liczba miejsc ograniczona

zapisy: art_in@fabrykaszuki.org (imię i nazwisko, ilość osób, nazwa warsztatu) lub telefonicznie +48 42 207 35 70 (codziennie w godz. 9:00-17:00)

warsztaty bezpłatne - materiały zapewnia organizator

9.09.2017 / sobota / 15:00

„Miasto fabryk i kominów, i rewolucyjnych burz...” – tradycyjne pieśni robotnicze

prowadzenie Weronika Zdanowicz

5.10.2017 / czwartek / i 13.10.2017 / piątek / godz. 17:30

Łódzki detal architektoniczny: warsztaty fotograficzno-rękodzielnicze

prowadzenie Maria Nowakowska

4.11.2017 / sobota / godz. 15:00

Fifka i żulik, czyli łódzka kuchnia domowa – warsztaty kulinarne

prowadzenie Anna Wojciechowska

26.11.2017 / niedziela / godz. 15:00

Rękodzieło czterech kultur: kultura niemiecka - kalendarz adwentowy

prowadzenie Anna Dąbrowicz